

መኔረምታ ኣብ ቤት ትምህርቲ ቋንቋ ኣደ ኣስሎ ኖርወይ

ቤት ትምህርቲ ቋንቋ ኣደ ኣስሎ ብጻዕርን ሓልዮትን ማሕበር መምህራን ኣስሎ ተመስራቲ። ንልዕሊ 20 ዓመታት ከኣ ብውፊያት መምህራን ከም መምህር ኤፍሬም ዑቕባስላሴ፣ መምህር ኣስገደም ሃብትኣብ፣ መምህር ራህዋ ገረሱስን ካልኣት መምህራን ከካየድ ጸኒሑ።

ቤት ትምህርቲ ቋንቋ ኣደ ኣስሎ ብዙሕ ኣበርክቶ ከምዝገበረ መምህራን ብዝሰርሕዎ ስራሕ ዕጉባት እዮም። መምህራን ጸምዖም ግን ብኮምቴ ወለዲ ሕማቕ እዮም ተፈደዮም። ወለዲ መኔረምታ ዘድልዮም ውልቀሰባት ከም ኮምቴ ወለዲ መርጽና ንመምህራን ኣበሳጭዮም ነቲ ንብዙሕ ዓመታት ብቕንዕናን ብተወፋይነትን ዘገልገልዎ ትምህርቲ ከምዝገድፍም ጌርና። ካብ ኩሉ ዝኸፍኤ ከኣ እዝኣም ንብዙሕ ዓመታት ዘገልገሉ መምህራን ኣብ መወዳእታ ብስነስርዓት ኣገባብ ነቲ ቤት ትምህርቲ ኣብ ዝለቕሉ ግዜ ንኹሎም እቲኣም ነቲ ቤት ትምህርቲ ቅድሚ ሕጂ ዘገልገሉ መምህራን ዓድሞም ህያባት ኣዳልዮም መፈነዊ ኸገብሩ መደብ ከምዘለዎም ኣብ ዝሓበሩና ግዜ እዝኣም መኔረምታ ዘድልዮም ኮምቴ ወለዲ ንዓና ነቲኣም ወለዲ ሰይጣናዊ ዝኾነ ምኽሪ ሂሮምና። እቲ ሰይጣናዊ ምኽሪ ከኣ ከምዚ ዝስዕብ ኢዩ።

መምህራን ንዕለት 06-04-2013 እቲ ልሙድ ዓመታዊ ኣኼባ ስለዝጸውዑ ኣብቲ ኣኼባ ከኣ ብመሰረት ቁዋም ማሕበር መምህራን ሽዑ ኮምቴ ወለዲ ከምትምረጽ ስለዝገብሩ ነዚ ምርጫ ኣመሓላልፍናዮ ኣሎና ንበሎም እሎም ኣጋግዮምና። ንሕና ወለዲ ከኣ እዝኣም መኔረምታ ዘድልዮም ኮምቴ ወለዲ እንታይ ተንኮላት ይፍሕሱ ከምዘለዉ ከይስተውዓልና ተኸትልናዮም። ምስ መን ወዓለ ሕግ እንተዘይለመደ ጥራጥ ለመደ ዝብልኹም ከምዚ ኢዩ። ማሕበር መምህራን፣ ኮሚቴ ወለዲ ከምርጽ ሓላፍነት ከምዘለዎም እንዳፈለጡ ኣብቲ ኣኼባ ዘይሕጂ ኸንገድፎ እና ናይ ርእሰኹም ጉዳይ ኢዩ እሎም ዘይሓላፍነትዎ ስጉምቲ ወስዶም። ብድሕረይ ሳዕሪ ኣይቡቀል በለት።

ኣስዕቦም እዚኣም መኔረምታ ዘድልዮም ኮምቴ ወለዲ ካልእ ተንኮል ኣብ ልዕሊ መምህራን ንዓና ነዚኣም ወለዲ ኣጉርሖምና። እቲ ተንኮል ከምዚ ዝስዕብ ነበረ። መምህራን ሕጂ ነቲ ትምህርቲ ገድፎም ስለዝኸፉ ዘሎ ገንዘብ መፋነዊዶ ሂያባት እንዳበሉ ኣጥፍኦምን ክኸፉ እዮም። ስለዚ ድሓን እስኻትኩም ወጻኢታት ኣይትግበሩ ንሕና ወለዲ ባዕልና ኸንሸፍነልኩም ኢና ንበሎም እሎምና። ኣነ ብወልቀይ ከመይ ዝበሉ ቡርቲዓት ሰባት እዮም ኢሉ ካብትኣም መኔረምታ ዘድልዮም ኮምቴ ወለዲ ንሓድኦም በል ከይቀደሙና ከለዉ ኣሸበሸብ ተቐዳድምካ ብተሌፍን ረኽብካ ጠጠው ኣብሎም ኢሉ ኣብዚ ሰይጣናዊ ስራሕ ኢደይ ሓዊስ ኢዩ። ንኣምላኽ ይቕረ በለልይ ይብሎ ኣብዚ ኣጋጣሚዚ።

ኮምቴ ወለዲ ሕጋዊት ክትከዉን ምእንቲ ብዕለት 06/04/2013 ብማሕበር መምህራን ክትምረጽ ኔሩዋ። ካብዚ ወጻኢ ብኸመይ ኮምቴ ወለዲ ከምትምረጽ ካልእ ሕጋዊ መስርሕ ስለዘየለ ካብ ዕለት 06/04/2013 ጀሚሩ ሕጋዊ ኮምቴ ወለዲ ኣብ ሉት ሻን ስኩለ ኣስሎ የልቦን። ከስምረሉ ዝደለ ነገር እንተሎ ሕጂ ሕጋዊ ኮምቴ ወለዲ ኣብ ቤት ትምህርቲ ቋንቋ ኣደ ኣስሎ የልቦን። ኣሎኹ ዝብል እንተሎ ኸኣ ዝኾነ ሕጋዊ መርትዖ ስለዘይብሎም መኔረምታ ዘድልዮም ኮምቴ ወለዲ ጥራሕ ኢዩ ክኸዉን ዝኸእል።

ቁዋም፣ ነቲ ቤት ትምህርቲ ቋንቋ ኣደ ኣስሎ ዘመሓደር ተነዲፉ ኣሎ። ዝንኣድ ስራሕ ኢዩ ተሰሪሑ። ኣብዚ ማሕበረሰብ ኤርትራዊያን ኣስሎን ከባቢኣን (ካብዚ ቀጺሉ ብማሕበረሰብ ጥራሕ ዝጥቀስ)፣ ማሕበር መምህራን ከምኡ'ውን ኮምቴ ወለዲ ሞጎስ ይግብኣም ኢዩ። ይኹን እምበር እዚ ቁዋምዚ ገና ኣብ ስራሕ ስለዘይወዓለ ሕጋዊነት የብሉን። እዚ ቁዋምዚ ኣብ ትግባረ ዝውዕል ድሕሪ ማሕበረሰብ ተኣኪቡ ብዛዕብዚ ቁዋም ዘትዩ ውሳኔ ምስዘሕልፍ ጥራሕ ኢዩ። ብኻልእ ወገን ሸሕ ኡኳ ማሕበር መምህራን ዋንካት ቤት ትምህርቲ ቋንቋ ኣደ ኣስሎ ኣብቅዔ ኢዩ ኢሉ ንማሕበረሰብ የሰጋግር እምበር ማሕበረሰብ ዝኾነ ሕጋዊ መስርሕ የብሉን ኮምቴ ወለዲ ከምርጽ። እቲኣ እንኮ ሕጋዊ መስርሕ ማሕበር

መምህራን ዝጽውዖ ኣኼባን ዘካይዶ ምርጫን ጥራሕ ኢዩ። ካልእ በጀካ ብቕልጽምካን ብምጉብዕባዕን ዝካየድ ስራሕ ሽፍትነት ጥራሕ ኢዩ።

ንቐዳም 11/05/2013 እዚ እም መኤረምታ ዘድልዮ ኮምቴ ወለዲ ምንም ሕጋዊ መስርሕ ከይተኸተሉ ብእደ ዋኒኖም ምርጫ ከካይድ ኣኼባ ወለዲ ጸዊዖም ኣሎዉ። ብመጀመርያ ነገር ካብ ዕለተ 06/04/2013 ጀሚሩ እዚ መኤረምታ ዘድልዮ ኮምቴ ወለዲ እቲሕ ሕጋዊ መስርሕ ካብ ማሕበር መምህራን ብቕልጽሙ መንዚዑ ኣሎ። ኣስዒቡ ውልቀ ሰባት ኣሸማት እንዳጸዋዕካ ናይ ምድሃል ስራሕ ተተሓሒዞም ኣለዉ። ብፍላይ ንደራሲ ናይዚ ጽሑፍዚ ኣብቲ ሕጋዊ መስርሕ ክብድሃና ዝኸእል እሱ ጥራሕ ኢዩ እሎም ካብ ሕጂ ክንድህሎ ኣሎና ዝብል ስጉምቲ ወስዶም ኣለዉ።

ግደ ማሕበረሰብ ኣብዚ ተኣፋፊ ግዜ እንታይ ክኸውን ኣለዎ? እወ ማሕበረሰብ ኣስሎን ከባቢኣን ሃናጽን ኣራምን ስጉምቲ ክወስድ ይኸእል ኢዩ። እቲ ስጉምቲ ከምዚ ዝስዕብ ኢዩ።

1. ንዕለት 11/05/2013 ንወለዲ ተጌሩ ዘሎ ናይ ኮምቴ ወለዲ ምርጫ ደው ከብልዎ ኣለዎም። ምክንያቱ ኣብዚ ናይ ሽፍትነት ስራሕ ተሓታቲ ጽባሕ ንግሆ ማሕበረሰብ ክኸውን ኢዩ።
2. ማሕበረሰብ ንማሕበር መምህራን ሓላፍነቶም ክወስዱ ብምዝኸኸኸኸ ኣኼባ ወለዲ ክጽወዑን ነቲ ምርጫ ባዕሎም ከካይድዎ ኸገድዶም ሓላፍነት ኣለዎ። ማሕበር መምህራን ትእዛዝ ማሕበረሰብ ኣነኣእሱ ዘይሓላፍነትዎ ስጉምቲ ምስ ዝወስድ ናይ ታሪኽ ተሓታቲ ጥራሕ ዘይኮነስ ሕጋዊ ስጉምትታት ብማሕበረሰብ ክውሰድ ከምዝኸኸኸኸ ምዝኸኸኸኸ ኣኸላ ኢዩ። ንኣብነት ኣብ ናይ ኖርወጃዊያን ቤት ትምህርቲ እንተወስድና ኣስሎ ኮሙኔ ይኹን ወይ ከኣ ወለዲ ባዕላቶም ኮምቴ ወለዲ ኣየምርጹን እዮም። እቲ እም መምህራን እዮም ኮምቴ ወለዲ ከምትምረጽ ዝገብሩ።
3. ብዕለት 06/04/2013 ኣብ ዝተገብረ ኣኼባ ካብ ማሕበረሰብ ኣቦመንበርን ተሓጋጋዚኡን ተረኽቦም ኔሮም። እዚ ዘይሕጋዊ መስርሕ ክካየድ ከሎ ዋላ ሓንቲ ቃል ኣየውጽኡን። እንታይ ኮይኖም እንተዝብሃል ነቲ መስርሕ ኣፍልጦ ስለዘይብሎም ጥራሕ ኢዩ እቲ መልሲ ዝኸውን።
4. እዚ ሕጂ ምንም ሕጋዊ መስርሕ ከይተኸተሉ ኣሎኹ ዝብል ዘሎ መኤረምታ ዘድልዮ ኮምቴ ወለድ ከኣ ሐደ ሐደ ሓቕታት ተነግርዎ መኤረምታ ኸግበረሉ የድሊ። መንዩ እቲ ሓቕታት ዝነግሮ እንተተባህለ ከኣ ደራሲ ናይዚ ጽሑፍዚ ኣካላዊ መጥቃዕቲ ወሪድዎ ዓድ ወዲል ክሳብ ዘይኮነ ንምጽሓፍ ኣይህከዮን ኢዩ።

እምብኣር ንግዚኡ ንምጥቕላል። እቲ ዝዓበየ ኣብ መጻኢ ቀጻሊ ስለዝኾነ ነዚ ኣሎኹ ዝብል ዘሎ መኤረምታ ዘድልዮ ኮምቴ ወለዲ እዚ ዝስዕብ ሓቕታት ኸልግሰሉ ኢዩ።

1. ብወገኑ እዚ መኤረምታ ዘድልዮ ኮምቴ ወለዲ ካብ ዕለት 06/04/2013 ጀሚሩ ሕጋዊ መስርሕ ይኸተል ስለዘይሎ ንዓይ ዘይውክል ምጃኑ የፍልጥ።
2. ማሕበር መምህራን ንመዕጽዊ ፌስታ ዝገብርዎ ውጻኢታት በቲ ንዕዮም ዘወጸጹም ኸገብሩ ብውልቀይ ከምዝድግፍ ይሕብር።
3. እቲ ሓቕኛ ኣታዊታት ናይ ወለዲ ጸብጸብ ምሳይ ስለዘሎ እንትርፎ ወለዲ ካልእ ክሓተኒ ዝኸእል ሕጋዊ ኮምቴ ወለዲ ኣብዚ ግዜ ከምዘየሎ የፍልጥ።
4. ብመርበብ መዘርግሒ ዝውሃብ ሓበሬታ ውልቃዊ ንብረተይ ስለዝኾነ ኣብቲ ቅኑዕ ግዜ ወለዲ ምስ ዝሓቱኒ ጥራሕ ኸረክብ ፈቓደኛ ከምዝኸውን ይሕብር።
5. ሕጂውን ደገመ ብወለንታይ ንወለዲ ብተወፋይነት ኸገልግል ድሉው ከምዝኾንኩ እሕብር። እዚ ሕጂ ብቕልጽሙ ውልቀ ሰባት እንዳደሃለ ኣሎኹ ዝብል ዘሎ መኤረምታ ዘድልዮ ኮምቴ ወለዲ ብሕጋዊ መስርሕ ሕጋዊነት ለቢሱ ናተይ ተፈላጥነት ምስ ረኽብ ጥራሕ ምስ ዝሕተት ክተሓባበር ምጃኒይ የፍልጥ።
6. ኣብ መወዳእታ ነዚ ዝበልዓሉ ጻሕፊ ዝሰብር መኤረምታ ዘድልዮ ኮምቴ ወለዲ ዝብሎ ነገር ኣሎኒ። ንዓይ ፕሮጀክተር ከምኡውን ላፕቶብ ከምጽእ ተሓባብረና እሎምኒ ከብቕዑ ኣነ ኣብዘይተዳለኹሉ መታለሊ ዝኾነ ዛዕባ ”ሓበሬታ” ዝብል ኣጀንዳ ኣልዕሎም ብቐጻ ኣዘንግዮም

ጸርፍታት አውርዶምለይ። ነዚ ከአ ቅድመ-ሰ ዓማጺ አዘንግዑ እምበር መዓስ ብድሎ ድሎ ይገጥመካ ኮይኑ እብሎም።

7. ንአፍልጦ ዝአክል ፍልልይ ኣብ መንጎ ካብ ማሕበራት እቲምረጽ ኮምቴን ካብ ኣብ ቤት ትምህርቲ እትምረጽ ኮምቴ ወለድን ንጹር ኢዩ። ወለዲ ኣብ ቤት ትምህርቲ ብማሕበር ኣይጥርነፉን እዮም። ዝኸነ ውዳቤ'ውን የብሎምን። ስለዚ እቲአ እትምስረት ኮምቴ ወለዲ ብመምህራን ኮይና ድልድል ናይ መምህራንን ወለድን ኢያ። እምብኣር እዚ መኤረምታ ዘድልዮ ዘሎ ኮምቴ ወለዲ ነዚአ ድልድል ኢዩ ኣፍሪሱዋ ዘሎ። ነዚአ ፈሪሳ ዘላ ድልድል ከአ ማሕበረሰብ ጥራሕ ኢዩ ኸጽግና ዝኸእል።
8. ዕርክነቲይን ሕወነታዊ ዝምድናታቲይ ምስዚ ኣሎኹ ዝብል ዘሎ ኮምቴ ወለዲ ከም ወትሩ ቀጻሊ ኢዩ። ሽሞም ዘይጠቐስክዎ ምኸንያት ከአ ከይጉዱኡኒ ብማለት ኢዩ። ንዓሻን ደርጉሓሉ ንለባምን ኣምተሉ ኢዩ እቲ ጉዳይ።

ተጻሕፊ 03/05/2013

ብእንጂነር ተስፋሚካኤል ዮሃንስ

ኣሰሎ ኖርወይ